

Hodiny

pohádka - srpen 2013

Pavel Kocur

kocur.cz@gmail.com

www.fotokocur.cz

V jedné vesnici vysoko v horách žili bratři Jan a Pavel. Rodiče jim už dávno umřeli. Pavel žil v domku na návsi, měl ženu a dvě děti a žil poměrně šťastně. Jan žil v malé chaloupce, která mu zbyla po rodičích. Stála na kraji hlubokého a temného lesa. Nikdo z vesnice na konec toho lesa nikdy nedošel. Bratři se občas scházeli. Někdy u Pavla, jindy u Jana. Pavel byl zkušený truhlář a tak mluvili o dřevě a o nástrojích a různých problémech s truhlářinou spojených. A také o dětech, jak rostou a že už brzo půjdou do školy. Potom i o ženách, jak to už bývá. Jan se v truhlářině moc nevyznal, zato v bylinách ano. S tajemstvím bylin ho seznamoval otec a tak Jan mohl připravovat lektvary na léčení různých nemocí. Lidé z rodné vesnice, ale i z okolí, Jana často navštěvovali. Tu se někomu přihodil úraz, jiný měl horečku nebo bolest v břiše. Pro každého Jan vybral tu nevhodnější směs bylin a vysvětlil, jak připravit lektvar a jak ho užívat. Získaná odměna, pokud nějaká byla, sloužila k úpravě chalupy. Při rozhovorech s Pavlem si Jan čas od času povzdych, že život je příliš krátký a že všechno brzy pomine a že ani neví, kdy ta jeho poslední hodinka přijde. Kdybych alespoň to věděl, říkal. Na ženění a na děti vůbec nemyslel. A i když mu někdy Pavel domlouval, Jan své názory neměnil. Jednou v srpnu, k večeru, se Jan vypravil na procházku. Nejprve šel po mezi až k lesu. Zastavil se a všiml si něčeho zvláštního. Viděl, jak nad lesem krouží hejno zvláštních ptáků, které před tím ještě nikdy neviděl. Nedalo mu to a vešel do lesa, ale moc vidět tam už nebylo. Jen nad úzkou lesní cestou prosvítala obloha a Jana to světlo vedlo hlouběji do lesa. Křik ptáků sílil a sílil. Tu se Jan ocitl na mýtině, kde se něco velkého pohnulo. Trochu se polekal, ale šel přesto dál. Skoro vykřikl, když najednou uviděl velikého tvora se dvěma hlavami a podivným zakrouceným ocasem. O takovém tvorovi se ve vesnici v zimě, při draní peří, občas vyprávělo. Jan se těm báchorkám vždy smál. Ale teď tvora uviděl na vlastní oči. Z jednoho krku mu vytékala krev. „Neboj se a pojď blíž“, pravil tvor, když zpozoroval Jana a všimnul si jeho obav. Jan se opatrně přiblížil a uslyšel: „Jsem Dvojhlav a blíží se poslední minuty mého života“, zašeptal, „dám ti zvláštní lahvičku, ale chci, abys pro mě něco vykonal. V té lahvičce je léčivá voda. Pomůže na každé zranění – zatím asi nevěříš, ale časem uvidíš“. „A co požaduješ ode mě?“ zeptal se Jan.

Dvojhlav si přál, aby Jan ukrátil jeho trápení a setnul mu mečem, který ležel opodál, obě hlavy. Po chvílce váhání tak Jan učinil. Sotva hlavy dopadly na zem, vyrostly z nich dva velké duby. Po těle nebylo ani památky. Jan se s lahvičkou a s mečem vracel do vesnice, když tu najednou uslyšel křik a sténání. Na okraji vesnice, poblíž své chalupy, uviděl na zemi několik zraněných a mrtvých. Vesnicí se totiž přehnali vojáci, sebrali obilí a dobytek a několik žen a odjeli. Zbylí tři vojáci se na Jana vrhli, ošklivě ho poranili, ale on se ohnal mečem a vojáci zmizeli. Jan si vzpomněl na lahvičku, kápnul si několik kapek do rány a totéž pak provedl zraněným. A co se nestalo: rány se okamžitě hojily a v lahvičce ke všemu léčivá voda neubývala. A tak Jan léčí rány čarodějnou vodičkou a různé nemoci dál bylinami.

Jednoho dne si vzpomněl na ty dva buky a vydal se k nim. Na jednom byla připevněna špatně čitelná cedule. Směřovala dál do hlubokého lesa. Na ceduli bylo napsáno: „Chceš-li vědět víc, jdi tímto směrem“. Druhá cedule ukazovala ven z lesa a bylo na ní napsáno: „Tam bydlí Pavel“. Jan si řekl: „Kde bydlí Pavel, vím.“ A vydal se hlouběji do lesa. Šel a šel a ani nevěděl,

jak už dlouho jde, když si všiml, že zpoza stromu vychází slabý kouř. Nebyl to ale obyčejný kouř. Měl tvar lidské ruky, která ukazovala směrem dolů do země. Když Jan přišel blíž, uviděl vchod do podzemí. Po vlhkých schodech sestupoval poměrně pomalu. Stěny světélkovaly, takže bylo celkem dobře vidět. Pak ale světélkování sláblo, až nastala úplná tma. Jan se zastavil. Až po chvíli si však všiml slabého světla v dálce. Chtěl dál sestupovat po schodech, ale schody tu už nebyly; cesta, která byla teď lemovaná zkamenělými stromy, vedla pořád dolů. Zanedlouho přišel do veliké, slabě osvětlené, místnosti. Ani nebylo vidět, odkud světlo přichází. Uprostřed místnosti stál veliký dubový stůl. Vzadu na zemi se povaloval skoro nečitelný nápis, kterému Jan nerozuměl: „Nikalík bude tvoje vysvobození“. Podobný stůl už kdysi Jan, když byl velmi malý, viděl. Vzpomněl si na to až teď. Přistoupil blíž. Na stole ležela zvláštní skříňka. Když Jan setřel prach, všiml si, že byla vyrobena z tmavého dřeva. Byla vyřezávaná a pak vykládaná polodrahokamy nejrozličnějších barev. Pod skříňkou byl pergamen, na kterém bylo napsáno: Chceš-li vědět, kdy zemřeš, vezmi si skříňku. Jan tentokrát ani chvíli neváhal, vzal skříňku do rukou a ...

Probudil se. Byl celý zpocený. Ležel ve své posteli. Hlava ho silně bolela a nemohl si vzpomenout, co se stalo. Když vstal a přišel ke stolu a uviděl skříňku, vše se mu vybavilo. Uvařil si jeden z čajů, který zahání bolest hlavy, ať je jakákoli a po čemkoli. Po čase se dal do prohlížení skříňky. Všiml si malých dvířek, které se daly otevřít malou zlatou kličkou. Sotva Jan dvířka otevřel, uvnitř začala hrát nádherná hudba a za malou chvíli začala do prostoru světničky létat různá čísla, červená, zelená, žlutá, modrá, fialová, oranžová, ale pak i písmena a ta čísla a písmena kroužila a zmenšovala se a zvětšovala, až se Janovi zatočila hlava. Možná to bylo tou okouzující vůní, která také ze skříňky unikala. Ale po chvíli ten rej čísel a písmen ustal. I hudba ztichla a vůně zmizela. Ale tu ještě vylétl ze skříňky svazek oslnivých paprsků. Vykreslil nápis: „ZEMŘEŠ ZA“. Pak si Jan všiml, že za tím nápisem se objevilo: „50 roků“. Jan se zaradoval, že bude ještě tak dlouho živ.

Léta plynula. Válka skončila. Pak ale přišla bída a s ní nemoci, na které ani Janovy byliny nepomáhaly. Pavel zemřel a do roka jeho žena. Děti už nebyly dětmi. Jednoho dne odjeli Petr a Petra do světa a Jan zůstal sám. Čas od času otevřel dvířka skříňky, aby se dozvěděl, jak dlouho bude ještě žít. Byl čím dál smutnější a nic už ho nebavilo. Až se jednoho dne na prahu domku, kde Jan bydle objevil urostlý muž a krásná žena. Byli to Pavlovo potomci – Petr a Petra, kteří se vrátili ze světa. Usadili se ve vesnici. Už to nebyly děti. Postavili si nový dům. Ve světě se leccemu přiučili a leccos pochopily. Na jejich radu se Jan nakonec oženil. S děvčetem, které znal už mnoho let. Jmenovala se Jana. Žili spolu šťastně dlouhou dobu. Časem se však stalo to, že Janovi zbýval poslední rok, poslední měsíc a pak i poslední den života. Jan se nikdy nikomu o skříňce nezmínil. Ani Janě.

A tak poslední den seděl smutně ve své světničce. Bylo už k večeru, a jak už byl starý a neohrabaný, porazil skříňku. A tu si všiml, že na dně jsou ještě jedna dvířka. Bylo mu divné, že si jich nikdy nevšiml. Otevřel je a uvnitř byl starý, sotva čitelný papír. A ony už ani oči Janovi řádně nesloužily.

Jan rozsvítil svíčku, pak druhou a pak třetí. A četl: Chceš-li žít věčně, obrať skříňku a zavři dvířka. Ale nikdy už neuvidíš nikoho, koho jsi znal. Budeš o tři sta let starší!

Asi to bylo stářím - Janovi se zatřásla ruka a skříňka stála obráceně. Ještě zahlédl Janu, jak vstupuje do dveří, ale to už se třikrát silně zablesklo, zatřásla se země a - Jan omládl. Bylo mu 48 let. Ležel v příkopě a děti se mu smály. Měl dlouhé bílé vousy. Byl celý špinavý. Pak se objevil někdo, kdo Jana přivedl do opuštěného domku na kraji vesnice. Domek byl zvenku celý rozpadlý, ale uvnitř kupodivu zachovalý – jakoby se čas tam zastavil.

Jan se napil, najedl, umyl a oholil. V rohu místnosti objevil skříňku. Byla mu povědomá, ale nemohl si vzpomenout, kde ji už viděl. Ulehl na postel z voňavého dřeva, jako kdyby byla včera vyrobená vypadala. Ráno se probudil a bědoval: běda, běda, co si počnu. Pak si ale vzpomněl, že bude žít věčně. Zaradoval se. Druhý den našel na zdi obrázek. Byla to krásná žena. Byla to Jana, ale Jan ji nepoznal. Už zapomněl. Uplynulo mnoho let. Ti, se kterými se spřátelil, zemřeli. Umřeli i ti, které moc rád neměl. Byl mezi nimi jakýsi Fabák. Byl podobný rostlině tabák, ale velmi staré a nezuživé. Jeho jméno bylo komoleno, až vnikl Fabák. I Fabák však nakonec zemřel. Zemřel v krutých bolestech. Jan mu ale pomoci nemohl, i kdyby chtěl. A možná snad ani nechtěl. Už ho opravdu nic nezajímalo. Nic o bylinách si již nepamatoval. Pořád myslel na okamžik, kdy si vzal tu krásnou, vykládanou skříňku, která mu přinesla nesmrtelnost. Postupně začal toho okamžiku litovat. Jednoho dne si vzpomněl na Janu, se kterou prožil hezké chvíle. Ale co naplat. A tak plynuly roky a Jana už nic na světě netěšilo. Nesmrtelnost ho tížila víc a víc. Začal závidět těm, co v klidu zemřeli. Nedalo se však nic dělat.

Až jednoho dne si opět pohrával s proklatou skříňkou života. Bylo to za dlouhého prosincového večera, těsně před vánocemi. „Tak vánoce jsou už zase tady“ pomyslel si. Poslední, co mu zůstalo, bylo staré violoncello, které objevil na půdě. A trocha červeného vína, co mu vesničané přinášeli každou neděli. Nalil si trochu vína a zahrál oblíbenou melodii. A tu najednou, při tónu, který ještě nikdy neslyšel, se objevila záře, která ozářila malinké okénko na skříňce. Chvilí váhal a pak okénko otevřel a zaslechl: „Pokud najdeš člověka, který chce žít věčně, můžeš mu skříňku darovat“.

Jan se zaradoval. Po mnoha letech mu svitla naděje. Vzpomněl si, že na trhu se už mnohokrát potkal s jakýmsi podivínem. Nikalík mu říkali. Slyšel ho také několikrát v hospodě vykřikovat: „Co bych za to dal, kdybych mohl žít věčně“.

Díky neuvěřitelné shodě náhod se druhý den Nikalík objevil na prahu Janova obydlí. Přišel si vypůjčit trochu soli. Několik let již chodil po sousedech a leccos si půjčoval, ale nikdy nic nevrátil. Byl to známý vesnický skrblík. Když spustil to své: „Kdybych žil věčně ...“, tak mu Jan podal skříňku se slovy: „ŽIJ VĚČNĚ“.

V tu chvíli se šestkrát zablesklo. Nikalík držel v ruce skříňku a na zemi se objevila hromádka popela, menší než jste kdy viděli. Po Janovi nebylo ani památky. Nikalík omládl. Bylo mu 24 let. Tak plynul čas, jak je to od věků do věků. Nějakou dobu o Nikalíkovi nebylo vidu slechu. Lidé ve vesnici se dozvěděli, že se před časem Nikalík oženil a s ženou odjel do cizích zemí. Po létech ho nějaký vesničan zahlédl na hřbitově. Jak sedí a pláče u nějakého zpustlého hrobu. Několikrát potom našli Nikalíka v nedalekém lomu, jak leží celý polámaný. Odvezli ho vždy domů a namazali Oslomeklou. To vám našli takovou starou lahvičku pod postelí. Bylo na ní napsáno Oslomekla – hojí a uzdravuje. A následující den byl vždy zdrav, jakoby se nic nestalo. Po čase to lidi přestalo zajímat. Nikalík se čas od času objevil v místní hospodě. Nikdo se však s ním už nechtěl bavit.

Pokud vy chcete Nikalíka navštívit, tak vám řeknu, že bydlí na konci vesnice tam vysoko v horách. V hostinci sedává sám u třetího stolu od okna. Hospoda se jmenuje „Na sudech“. Proslýchá se, že chce darovat jakousi cennou, polodrahokamy vykládanou, skříňku. Nikdy ji nikdo neviděl a také mu už nikdo ze vsi nevěří.

Nikalíka osobně neznám, přesto je mně jeho jméno nějak povědomé. Ale vesničany chápu - také bych mu nevěřil. Já se do těch míst dostal náhodou. Byl jsem i v pobořeném domě, kde prý žil Jan. Na stole byla vrstva prachu. Když jsem ho setřel, objevil se starý pergamen, na kterém jsem rozluštil jen tato slova:

Éte krity.